

*De kunstenaar roept in zijn eigen oor
dat hij meer in zichzelf moet geloven.*

INTERVIEW

Marc Caelenberghe

Je bent al meer dan 25 jaar actief als beeldhouwer, hoe kijk je terug op jouw beginjaren? Waardoor ben je begonnen met beeldhouwen, wat was je motivatie op dat moment?

In 1999, tijdens één van de afleveringen van de Droomfabriek, zag ik een nogal slordig persoon die het Droomfabriek beertje had nagemaakt in Carrara marmer. Ik was daar zo van onder de indruk en heb toen gezegd "dat wil ik ook kunnen". Dus nooit een boek beoordelen aan de kaft. In september 2000 ben ik begonnen met beeldhouwen in steen. Het eerste jaar werd de les gegeven door Jefry De Vriese en dat was in de kelders van De Brouckère in Torhout. Omdat ik het eerste jaar nog geen specifiek steenkappers materieel had, was het een beetje een moeilijke start. Het tweede jaar heb ik een aantal beitels, 2 hamers en schuurpapier voor steen gekocht. Het juist materieel gebruiken is zeer belangrijk.

Herinner je nog je eerste kunstwerk? Welk gevoel gaf het eindresultaat? En krijgen we dat werk ook te zien op je tentoonstelling in het gemeentehuis?

Mijn eerste kunstwerk werd gemaakt uit Ytong (cellenbeton). Het was een zittende vrouwenfiguur met opgetrokken knieën en lange kledij. Dat beeld moest ik namaken in Ytong, om de vormgeving te leren. Het is een aantal jaren geleden gevallen en gebroken, het kon niet hersteld worden. Het was mijn droom om iets in Carrara marmer te maken en het tweede jaar heb ik een kleine mannentorso gemaakt uit Carrara marmer. Ik heb daar lang aan gewerkt en met schuurpapier heel veel gewreven tot het glansde. Tijdens mijn eerste tentoonstelling zei een oudere dame "er kan geen vlieg blijven opzitten", dat was een fantastisch compliment.

Ik kan me voorstellen dat het hard labeur is om te werken met steen, komt daar veel geduld en doorzetting bij kijken?

Het is inderdaad zwaar werk, maar er gaat ook heel veel steenstof mee gepaard. Daarom worden bijna alle werkzaamheden onder mijn afdak uitgevoerd. Mijn klokhuis van een appel heb ik gemaakt uit een blok Belgische blauwsteen van 30 x 30 en 50 cm hoog. Deze steen weegt 126 kg, dat is dus het gewicht waarmee ik gestart ben om het beeld te maken. Eerst wordt de tekening op de steen overgezet en dan is het afwisselend met de slijpschijf, de hamer en beitel en zeer grof schuurpapier. Er komt ook veel meet- en tekenwerk aan te pas. Beeldhouwen is eindelijk een gevecht voeren met de steen. De steen moet op allerlei manieren overwonnen worden. In die zin is het een passie, ontspanning, therapie en probeer ik de lat zo hoog mogelijk te leggen qua afwerking. Het bewerken van de steen vraagt dan ook serieuze fysieke inspanningen. De meeste werken worden gemaakt in Belgische blauwsteen, Carrara marmer of Franse witsteen.

Waar haal je je inspiratie vandaan? Ontstaat die vanuit een emotie, een gebeurtenis...?

De kunstwerken ontstaan meestal tussen mijn twee oren naar aanleiding van een gedachte of iets wat mij overkomt. Dat probeer ik dan uit te beelden in steen. Daarnaast maak ik ook heel wat persoonlijke geschenken, zoals een verjaardagscadeau op het lijf van de jarige geschreven,... Een journalist omschreef het als "Beelden met emoties" en een bezoeker van een tentoonstelling noemde het "Versteende humor". De meeste van de beelden heb ik gemaakt als cadeau, zoals speciale gelegenheden voor vrienden en familie. Het geven van deze cadeaus doet evenveel deugd als het krijgen ervan.

Heb je op voorhand een bepaald idee van hoe het kunstwerk er zal uitzien of vormt dit zich gaandeweg? Maak je vooral grote kunstwerken?

Ik weet precies waar ik zal uitkomen. Van elk beeld worden profieltekeningen gemaakt op ware grootte en sommige beelden werden vooraf (op schaal) geboetseerd. Het gewicht van de steen bij aanvang van de werken beperk ik nu tot ongeveer 150 kg. Zwaardere stenen zijn voor mij zeer onhandig om mee te werken.

Je maakt vaak unieke stukken op vraag van mensen. Heeft men dan een specifiek eindresultaat voor ogen of krijg je meestal carte blanche?

Altijd carte blanche. Ik luister goed naar de mensen en stel ook vragen als er mij iets niet duidelijk is. Tot nu toe was het altijd een schot in de roos.

Vind je het moeilijk om afscheid te moeten nemen van een kunstwerk? Zijn er zo bepaalde kunstwerken waarvan je zegt, die verkoop ik nooit?

Er zijn inderdaad een aantal beelden dat ik niet verkoop, waaronder een aantal heel persoonlijke beelden. Ook de beelden die mijn kinderen graag zien worden niet verkocht. Ik heb geen probleem om een beeld af te geven. De meeste beelden zijn cadeaus van mij, op maat van iemand anders gemaakt. "Hartelijk gegeven" staat er meestal op. Willem Vermandere omschreef het zo; "Je moet nooit wakker liggen van een beeld dat je verkoopt. Het blijft altijd jouw beeld, maar een ander mag er voor zorgen".

Je exposeert straks in het gemeentehuis, een plek waar inwoners komen voor diverse redenen zoals hun identiteitskaart afhalen of een vergunning aanvragen, maar niet speciaal voor kunst. Wat hoop je dat die toevallige bezoekers ervaren als ze jouw beelden zien?

Ik hoop dat er soms een glimlach, ontroering of misschien wel verwondering op hun gezicht zal verschijnen. Ik heb 40 jaar bij het gemeentebestuur gewerkt bij de dienst Ruimte, dus veel mensen zullen mij wel kennen, maar niet van het beeldhouwen.

Je hebt heel wat ervaring, maar misschien is er nog een "droombeeld" dat je ooit heel graag zou willen maken?

In 2010 heb ik een week gebeeldhouwd in Carrara (Italië), waar ook de bekende witte marmer vandaan komt. Ik heb toen het gezicht van het prachtige beeld "David" (Michelangelo) in witte kalk, op ware grootte daar gekocht en meegebracht. Dat gezicht wil ik in de toekomst nog maken in Carrara marmer.

Heb je tips voor wie graag zou willen starten met beeldhouwen?

Werken met materieel dat speciaal voor steen gemaakt is. Beginnen met een zachte steen om vlotter te kunnen werken, zoals sommige Franse witstenen. De steen goed controleren op barsten of andere gebreken voordat je start met werken. Systematisch naar de eindfase werken zonder stappen over te slaan. Les volgen bij iemand die iets kent van beeldhouwen en u wegwijs maakt in het soort stenen, want niet in alle stenen kan er vlot gekapt worden....

Worden er soms ook bronzen beelden van je ontwerpen gemaakt?

In 2017 heb ik bij toeval de firma Gardeco Objects uit Zedelgem leren kennen. Dit bedrijf is een uitgeverij voor kunstenaars. Ze reproduceren de werken van vele kunstenaars en verspreiden ze wereldwijd via galerijen, architecten, interieurzaken,... Een beeld van mij in steen wordt door Gardeco Objects gekozen, ingescand en in brons gegoten, met een maximum van 75 genummerde stuks per beeld (limited edition). De volledige productie en verkoop wordt door de firma zelf verwerkt. Ondertussen zijn er reeds meer dan 400 beelden verkocht over de hele wereld en daarvan krijg ik wel een glimlach op mijn gezicht.

Ondertussen stel ik vast dat bijna al mijn vrienden uit het creatieve milieu komen en bij elke nieuwe groepstentoonstelling komen er nieuwe leuke mensen bij. Mijn levensspreuk: "Het mooie aan kunst is om ook de anderen te laten meegenieten."